

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

Vtrum familia Clerici gaudeat priuilegio fori. Cap. IV

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

Episcopi aluntur: isti enim dicuntur familiares Episcopi, *vt dicunt Doctores apud Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 5. num. 7. quicquid dicat Vulp. d. cap. 41. n. 50.*

- 11 Amplia 7. etiam in famulis, seu seruis ecclesiarum, quales sunt laici alicui ecclesie seruitio ab Episcopo ascripti *c. continua 11. q. 1. c. ecclesiarum seruos 12. q. 2. Bellett. tit. de fauor. cler. person. §. 2. num. 2* quales sunt etiam persone deputate ab ordinario ad aliquod Hospitalis eiusdem Episcopi auctoritate erectum *Valasc. consult. 105. num. 32. Carol. de Grass. eff. 1. n. 117.*
- 12 quos refert Barbof. d. par. 2. all. 12. num. 40. ac pueri seruientes ecclesie in missis celebrandis *glos. in ver. minores, & DD. in cap. 2. de for. compet. Vnde etiam in Regno*
- 13 Neapolitano Clerici, vel Diaconi, quos vocant saluaticos, licet nullum habeant ordinem, nec habitum clericalem deserant, tamen quia sunt principaliter ascripti ecclesie seruitio, gaudent fori priuilegio, & immunitate ab oneribus personalibus durante eorum seruitio, *vt declarauit Sac. Congregatio approbante Greg. XV. 10. Kal. Iunij 1623. vt refert Ricc. in Prax. for. ecal. p. 4. ref. 230. qui ibidem*
- 14 *ref. 227. dicit, huiusmodi clericos non posse remoueri absque legitima causa; quemadmodum si Abbas absque causa remoueret Monachum a Prioratu manuali, posset idem Monachus implorare officium Superioris, ne remoueretur arg. cap. ad hac, ubi Doctores de offic. Vicar. possent autem remoueri, si essent criminosi, aut male*

conditionis, & fame: vel si per seipsum non inferuient, aut excederent numerum prescriptum in d. decreto Sac. Congregationis, ex quo in Cathedralibus, seu Superioribus ecclesijs assumi possunt ad summum quatuor: in collegiatis, vel parochialibus duo: in alijs vero ecclesijs in quibus diuina celebrantur, si Episcopo videbitur, vnus.

Obseruat tamen idem Ricc. in Prax. vt supra par. 4. ref. 231. quod licet criminosi eligi non possint ad huiusmodi ecclesiarum seruitium ita prohibente sacra Congregatione in dicto decreto: nihilominus sufficeret, si tempore electionis non essent amplius criminosi, puta si tunc essent emendati, & absoluti: quia sufficit, quod qualitas requisita in actu ad sit de tempore actus celebrati *l. Melass. de Alim. & cib. ar. legat.*

S V M M A R I V M.

- 1 Serui perpetui Clericorum gaudent priuilegio fori.
- 2 Item uxor Presbyteri Graci.
- 3 Quando uxor Clerici latini gaudeat d. priuilegio.
- 4 Filij legitimi Clericorum uiuente patre fruuntur eodem priuilegio.
- 5 An Famuli temporales, vel conductitij Clericorum gaudeant priuilegio fori.

CAP. IV.

Verunt Familia Clerici gaudeat
priuilegio fori.

Ico primò, seruos perpetuos, vt mancipia, gaudere priuilegio fori iuxta *glos. in cap. clericum 11. q. 1. Bellet. in Disquis. cleric. tit. de fauor. cler. real. §. 1. n. 12. Gratian. discept. 341. nu. 1. Menoch. de Arbitr. Iud. lib. 2. cas. 562. num. 3. Thesaur. dec. 22. num. 5. Capyc. dec. 12. numer. 2. etiam si essent Mauri, Turcæ, & à catholica ecclesia alieni, vt dicunt Doctores, quos refert, & sequitur Dian. par. 3. tr. 1. ref. 47.*

2 Dico 2. eodem fori priuilegio gaudere vxorem Presbyteri Græci l. 2. C. de Episc. & cler. Gratian. loco cit. Felin. in c. 2. de for. com-
3 pet. & vxorem Clerici latini in minoribus constituti *glos. in cap. eos qui 32. dist. & in cap. clericum 1. 11. q. 1. Bald. in l. 1. num. 1. & seq. C. de Episc. & Cler. Carauit. super Ritib. mag. Cur. tit. 46. num. 31. & alij apud Dian. par. 3. tr. 1. ref. 45. dummodò in viro concurrant conditiones requisitæ per Conciliū Tridentinum sess. 23. de ref. cap. 6. & per c. vnico. de Cler. coniug. in 6. alias secus esset, quia tunc nec clericus ipse huiusmodi priuilegio gauderet Abb. in cap. 2. nu. 7. & seq. de for. compet. vbi etiam dicit, fori priuilegio in omnibus gaudere vxorem diuisam à Clerico promoti ad sacros, quæ vult continentiam iuxta cap. cum*

sis de Conuers. coniug. & ratio est, quia vxor ratione matrimonij fortitur forum viri l. fin. C. de Incol. lib. 10. quod procedit etiam mortuo viro, donec alteri nubat: quia dum vita vidualis durat, cõsetur in eodem matrimonio esse, vt ex l. filij §. 1. ff. ad municip. colligit Bellet. d. tit. de fauor. cleric. real. §. 1. in fin.

4 Dico 3. filios legitimos clericorum viuente Patre gaudere eodem priuilegio fori, ac exemptione gabellarum: quia Pater, & filius vna, & eadem persona reputantur l. 2. C. de Episc. & Cler. l. fin. C. de Impub. Decian. in tract. crim. lib. 4. cap. 9. n. 49. Car de Graf. eff. 1. nu. 189. Nouar. in Quæst. forens. par. 1. q. 98. nu. 2. Squillan. de Priuileg. Cleric. cap. 7. dub. 2. nu. 35. & cap. 8. dub. 1. num. 13. quos refert Dian. par. 3. tr. 1. ref. 6.

5 Difficultas est, an famuli temporales, vel conductitij clericorū gaudeant hoc priuilegio? in qua alij absolutè affirmant, priuilegiū fori Clericis concessum extendi, immò comprehendere eorum, seruos, famulos, & colonos, qui mercede promissa ad tempus seruiunt, ita tenet *glos. in cap. eos qui 32. dist. & in c. iudicatum 89. dist. & in cap. clericum 1. 11. q. 1. & in cap. generaliter §. monarum 16. q. 1. Bald. in l. 1. nu. 5. & in l. 2. num. 5. C. de Episc. & Cler. Paul. de Castr. & Alberic. in l. si quis C. vbi caus. fise. vel diuin. dom. Ias. in licum quadam num. 17. ff. de Iurisd. om. Iud. Rebuff. de Priuileg. Scholar. priuileg. 166. n. 1. & seq. & hanc sententiam esse in iure vniuersalem, test. 1.*

testatur Garauit: super Rit: magn. Cur: rit: 46: num. 27: vers: & contraria procedunt Thesaur: dec: 22: num: 4.

Probatur 1. ex l. 2. C: de Episc: & Cler: vbi exemptio à muneribus publicis Clericis concessa nō solum ad vxores, & filios, sed etiā ad famulos extenditur: Vnde etiam priuilegium concessum Hospitali ad Hospitalarios extendit Oldrad: cons: 11.

Probatur 2. quia priuilegium immunitatis concessum Doctoribus in l. Medicos C: de Profess: & med: lib: 10. extenditur etiam ad seruos, famulos, & colonos ipsorum Doctorum, vt dicit Menoch. de Arbitr: l. ad: lib: 2: cas: 562. n: 63. & priuilegium electionis fori, & alia priuilegia scholaribus concessa etiam eorum famulis, & nūcijs conceduntur auth: habita C: Ne fil: pro Patr. Vnde neque exerceri possunt represalia contra Scholarium nuncios, vt d. Bar. in tract. de Represal. q. 7. princ. nu. 7. ad sextum. & restitutio in integrum, quæ militibus conceditur, etiam militam medico datur l. inter eos ff. Quib. ex caus: maior.

Probatur 3. tum ex c. continua 11. q. 1. vbi priuilegium fori concessum Clericis, etiam eorum famulis concedi videtur, ibi, vel eorum, qui ecclesie necessitatibus seruiunt: tum etiam quia priuilegium debet extendi ad personas accessorias, sine quibus priuilegium inutile remaneret cap. licet de priuil. in 6. l. 2. ff. de vsu: & habit. Vnde nulla videtur esse differentia inter seruos perpetuos,

& ad tempus; quia pro eo tempore etiam famuli, & serui temporales sunt quid accessorium ad ipsos Dominos, qui sine eis stare nequeunt; & ideo priuilegium ad eos durante seruitij tempore extendi debet, nē à clericorum ministerio abstrahatur Bald. in l. 1. n: 1. & 5. & ibidem Alberic. num. 4. C. de Episc: & Cler: & ita etiam tenet Narbona apud Dian. par. 3. tr. 1. resol. 47.

Alij absolutē negant, huiusmodi seruos, & colonos Clericorum gaudere priuilegio fori, ita Natt. cons: 576. numer. 3. tom. 3. vbi dicit hanc esse veriore[m] Iul. Clar. in Pract. crimin. §. fin. q. 35. vers. quero numquid Bellett. tit. de fauor. cleric: real. §. 1. num. 12. Vulp. in Prax. iudic. cap. 41. n. 50. Capyc. dec. 12. num. 2. & hanc esse magis communem dicit Thesaur. dec. 22: num. 1. vbi etiam testatur, ita in praxi seruari, & ita etiam tenent alij apud Loccatell. de quest. Iudic: insp. 5. num. 140. & ratio est, quia priuilegia sunt stricti iuris, & ideo non debent extendi reg. priuilegium de Reg. Tur. in 6: præsertim cum hoc priuilegium fori sit personale, vt dicit glos. in cap. vn. ver. omni priuilegio de Bigā. in 6. Euerard. cons. 42. in princ.

Alij verò sentiunt, huiusmodi famulos tunc fori priuilegio gaudere, quando alias clerici notabile damnum, seu detrimentum paterentur, puta si eorum famuli domesticam curam gererent, aut haberent generalem ecclesie administrationem: hoc enim casu tales famuli non nisi magno cum

cum Clericorum incōmodo extra forum ecclesiasticum trahi possunt *glos. in cap. indicatum 89. distinct. Felin. in capit. 2. numer. 2. vers. tene istam conclusionem de for. compet. Oldrad. conf. 11. Lucas à Penna in Rubr. de Apparit. Praef. Urb. nu. 2. Menoch. de Arbitr. Iud. lib. 2. cas. 562. Dian. par. 3. tr. 1. ref. 47. vers. non desunt, ubi citat Squilant. de Priuileg. cler. cap. 7. dub. 2. n. 57. Carol. de Grass. de effect. cler. eff. 1. num. 150. & alios: nec dissentit Abb. in cap. 2. num. 6. de for. comp. Thesaur. d. dec. 22. num. 7. vers. salit quarto: quibus addo Surd. cōf. 304. num. 11. & 12. lib. 3. ubi dicit, quod laicus Iudex non potest colonos, & conductores ecclesiae criminaliter vexare, quando sine eis ecclesia non gauderet rebus suis, nec frui posset suo priuilegio, & hanc sententiam tenet etiam Gratian. discept. 340. num. 4. 5. & 15. atque ita cōciliari possunt supradictae opiniones contrarie.*

S V M M A R I V M.

- 1 Munera ciuilia alia sunt patrimonialia, vel realia, alia personalia, alia mixta.
- 2 Quando Clerici teneantur ad onera realia.
- 3 An Clerici teneantur ad soluenda tributa.
- 4 Et an teneantur ad decimas praediales.
- 5 Clerici non tenentur ad onera ex aliqua necessitate imposita, & illa in totum, vel ex parte ces-

sante remouenda, vel minuenda.

- 6 Quoad Immunitatis priuilegium eodem iure cenferi debent bona clericorum, & ecclesiae.
- 7 Eadem immunitate gaudent bona Clerico ab extraneo donata, ut ad sacros ordines promoueri posset.
- 8 Clerici à muneribus personalibus sunt exempti.
Quae dicantur munera personalia, ibidem.
- 9 Clerici non tenentur ad onera mixta.
- 10 Clerici non tenentur ad Collectas.
- 11 Forenses neque ad onera personalia, neque ad mixta tenentur, nisi adsit consuetudo in contrarium.
- 12 Mutata persona mutatur conditio rei.
- 13 Bartoli cautela reprobatur.
- 14 Portio collectarum, quae pro bonis in ecclesiasticos translatis erat soluenda, accrescit ceteris in eodem loco aestimatis.
- 15 Quid si immunitas non de iure, sed priuilegio Principis, vel consuetudine alicui competat.
- 16 Quam poenam incurrat imponens Clericis collectas, vel eas exigens.
- 17 Etiam Clerici in minoribus, vel prima tonsura initiati gaudent hac exemptione.
- 18 Quid si non habeant requisita Concilij Tridentini, vel si habitum assumpserint in fraudem collectarum.
- 19 Eodem priuilegio fruuntur Regularares